

การพัฒนาและการประเมินระบบการเสริมสร้างวิสาหกิจชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ประทีน เลียนจำรุญ¹ พิสิฐ เมธาภักดิ์² และ ไพโรจน์ สติรียากร³

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินระบบการเสริมสร้างวิสาหกิจชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา กลุ่มเป้าหมายในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินรายการหลักความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม และสร้างเครื่องมือหาหัวข้อฝึกอบรม ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวิสาหกิจชุมชนในภาคใต้จำนวน 42 คน และหาประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชาเพื่ออบรมวิทยากรวิสาหกิจชุมชน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับหัวหน้าแผนกวิชาจำนวน 9 คน ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ระบบการเสริมสร้างวิสาหกิจชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 จัดทำรายการหลักความต้องการจำเป็นฝึกอบรม ส่วนที่ 2 พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชาเพื่ออบรมวิทยากรวิสาหกิจชุมชน ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของระบบการเสริมสร้างวิสาหกิจชุมชนของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินรายการหลักความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวิสาหกิจชุมชนในภาคใต้ ที่มีผลการประเมินความต้องการอยู่ในระดับมากขึ้นไป มีจำนวน 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเขียนแผนธุรกิจ 2) ด้านทักษะและเทคโนโลยีช่างชุมชน 3) ด้านการผลิตและบริการ 4) ด้านกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ 5) ด้านการบัญชีและการเงิน 6) ด้านการบริหารจัดการ และ 7) ด้านการตลาด ผู้วิจัยนำรายการหลักความต้องการจำเป็นทั้ง 7 ด้าน มาสร้างเครื่องมือหาหัวข้อฝึกอบรม และให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกันประเมินความเหมาะสมของเครื่องมือที่สร้างขึ้น ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชาเพื่ออบรมวิทยากรวิสาหกิจชุมชน ตามรูปแบบ CIPP สรุปผลได้ ดังนี้ 1) ประเมินสภาวะแวดล้อมหลักสูตรฝึกอบรม พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ประเมินปัจจัยนำเข้าซึ่งเป็นการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม และประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินผลการฝึกอบรม พบว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องสูงทุกรายการ 3) ประเมินกระบวนการจากการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้จริง ได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านทฤษฎีเท่ากับ 83.78/84.12 คะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านปฏิบัติ มีค่าร้อยละ 77.34 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ และ 4) ประเมินผลผลิต พบว่า ความพึงพอใจของวิทยากรวิสาหกิจชุมชนที่มีต่อการจัดฝึกอบรมของหัวหน้าแผนกวิชา อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ต่อการจัดการฝึกอบรมของวิทยากรวิสาหกิจชุมชน พบว่า วิสาหกิจชุมชนมีความพึงพอใจต่อการจัดอบรมของวิทยากรวิสาหกิจชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นระบบการเสริมสร้างวิสาหกิจชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดด้านทฤษฎี 80/80 และด้านปฏิบัติร้อยละ 75 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: การพัฒนาระบบการเสริมสร้างวิสาหกิจชุมชน การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชาเพื่ออบรมวิทยากรวิสาหกิจชุมชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

² รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

³ ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทร. 08-1396-6390 อีเมล: pratinlain63@gmail.com

The Development of System to Promote Community Enterprise in Educational Institutes under the Office of Vocational Education Commission

Pratin Leanchumroon¹ Pisit Methapatara² and Pirote Stirayakorn²

Abstract

The research on The Development of System to Promote Community Enterprise in Educational Institutes under the Office of Vocational Education Commission' has been designed as a research and development to conduct on both qualitative and quantitative study with the purposes on developing and evaluating the system to promote community enterprise in educational institutes under the Office of Vocational Education Commission. The results can be concluded as follows. The system to promote community enterprise in educational institutes under the Office of Vocational Education Commission comprises 2 main parts; part 1- the analysis of the needs on competency set in training which were used as a guideline to construct training program and its content according to the needs of the community enterprise. Part 2- the development of train-the-trainer program for the department heads to train the leaders of the community enterprises was evaluated in overall by the specialists at high level. The results on the competency set needs details on the reported by specialists in the field of community enterprises showed high necessity which can be divided into 7 aspects. And this 7 competency set needs were applied to develop training topics which were validated at very high appropriateness in every aspect. The results of the training course efficiency evaluated through CIPP Model can be explained as follows. The context evaluation was very high similar to the input evaluation, in every aspect. The process evaluation was conducted by the implementation with the efficiency of the training program at 83.78/84.12 and the achievement of the practical part at 77.34 higher than the set criteria on both theory and practice. The product evaluation showed by the achievement of the department heads who joined the training program. Their achievement on the theoretical part equal 84.79/ 83.98 and that of practical part at 76.30 higher than the set criteria on both aspects. Moreover, the leaders of the community enterprises reported very high satisfaction on the training. This can be concluded that 'The Development of System to Promote Community Enterprise in Educational Institutes under the Office of Vocational Education Commission' conducted by the researcher reached high efficiency according to the research hypothesis.

Keywords: The development of system to promote community enterprise, train-the-trainer program for the department heads on community enterprises, Vocational Education Commission

¹ Doctoral Degree Student. Faculty of Technical Education. King Mongkut's University of Technology North Bangkok

² Associate Professor Department of Technical Education Management, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

* Corresponding Author Tel. 08-1396-6390 E-mail: pratinlain63@gmail.com